

Minden gyerek szereti a naprencert

Jó, jó, tudom, úgy írják: Naprendszer. De úgy mondják: naprener. Még a föl nőttek is úgy mondják. A gyerek nép úgy írja, ahogy tudja, ahogy frissen megtanulta, habár meglehet, nem is tanulta, csak úgy hallás után írja oda a táblára: naprener. Rajzol hozzá Napot, holdfázisokat, Marsot, Jupitert, Szaturnuszt, Farkasbercitet, meg Elonmuskot. Rakétát is, jó nagy lánggal, nem lenne jó aláállni ugye?

Jó most lenézni a színpadról, vagy százötven gyerek zsisong a nézőtéren, százötven gyerek várja a csillagász bácsit, mit fog mondani ma, az Űrhajózás világnapján. Immár tizenöt éve, hogy vissza-visszajárunk ide, Pesthidegkútra, a Klebelsberg Kultúrúriába. Sokszor ünnepeltük már itt az Űrhajózás világnapját, a helyi kollégák megszervezik, hogy a közeli iskolából eljöjjenek az osztályok: kicsik, nagyobbcskák, idén tízévesforma gyerekek lepték el a nézőteret. Az évek során állt már ezen a színpadon az MCSE képviselőtében Sárceczky Krisztián, Kiss László, most én vagyok a csillagász bácsi, akinek érdekes dolgokat kell mondania. Nem olyan könnyű érdekes dolgokat mondani 150 tízévesforma gyerekeknek.

Itt állok a gyereksereg előtt, a rendszer belőve (bár nekünk lenne ilyen jó projektorunk), a hangosítás rendben van, amikor beleszólok a mikrofonba, egycsapásra abba marad a zsisongás. Nem is csoda, mintha az Űr hangja hangzott volna fel, és valóban, meglehetősen komoly dolgokról lesz szó. Az előadásra készülve gondolkodtam, hogy legyenek-e vicces Űrhajós-videók egyenesen az ISS fedélzetéről, tudjátok, amikor az Űrhajós bácsi fogat mos. Ugye ti is minden este mostok fogat? Igen, valóban lenyeli a fogkrémet fogmosás után, de ugye ti nem nyelitek le? Milyen érdekes, amikor az Űrhajós néni haját mos, olyan lett a feje, mint egy ecset. És még érdekesebb amikor az Űrhajós

bácsi mos haját – de hiszen ő kopasz! (A Polaris gyermekszakkörén de sokat derültünk ezeken az Űrhajósokon!)

Most azonban mégsem lesznek vicces videók, arról mesélek, hogy az ember kozmikus lény, és hogy nem élhetjük le az életünket egy bölcsőben, irány az indítóállás! Ezt az az orosz bácsi mondta, na jó, nem egészen így, de sokat törte a fejét az Űrhajózásán. Az a másik rakétás ember meg egy német bácsi volt, ő nem csak ábrándozott, de meg is építette a rakétát, ami elvitte az Űrhajósokat a Holdra. Ráadásul vissza is hozta őket, épségben. Amikor én ennyi idős voltam, mint most ti, a Hold körül keringő Űrhajós bácsik karácsonykor felolvastak a Bibliából, és akkor azt hittük, hogy mindnyájan kicsit jobb emberek lettünk ettől. Kis lépés egy embernek, de túl nagy ugrás a Szovjetuniónak.

Amikor én ennyi idős voltam, mint most ti, a játszótéreknek rakéta-mászókákon és földgömb-mászókákon gyakoroltuk a világűr meghódítását, a Lemezárugyár Holdrakétát és Holdautót készített a gyerekeknek, nekem volt egy kínai gyártmányú Űrtankom is, kb. úgy nézett ki mint egy kentaur, csak nem ló, hanem tank volt az alsó fele. A világűr meghódítását nagyon komolyan gondoltuk, 2000-re már tízezer holdlakónak kellett volna lennie, de a marsutazás még mindig a Holdban van (és tényleg ott van). És tudjátok ugye, hogy Űrkorszakban éltek, nálatok is van otthon műholdas tévé, az életetek része lett az Űrkutatás, csak nem tudtok róla. Remélem, azért hazataláltok GPS nélkül. Beszélek, beszélek, mutogatom a képeket, a gyerekek meg fészkelődnek, állandóan közbekérdeznek, és az előadás végén nem győzők válaszolni az újabb és újabb kérdésekre. Az egyik kisfiú távozás közben megjegyzi: ez nagyon jó volt. És még a tanítás is elmaradt.

Mizser Attila